

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (descriptive study) เพื่อศึกษาความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของ นักเรียนชนเผ่าในโรงเรียนมัธยมชายโอกาส อำเภอมะละน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนชนเผ่าชายโอกาส ในอำเภอมะละน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน มี 9 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนบ้านห้วยผึ้งกะเหรี่ยง โรงเรียนบ้านแม่แลบ โรงเรียนบ้านแม่ไถกลาง โรงเรียนบ้านห้วยผึ้งใหม่ โรงเรียนแม่ขี้ด โรงเรียนบ้านคง โรงเรียนบ้านละอูบ โรงเรียนบ้านท่าสองแคว และโรงเรียนชุมชนแม่ลาศึกษา รวมนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาทั้งสิ้น 392 คน (สถิติจากสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดแม่ฮ่องสอน เขต 2, 2549)

กลุ่มตัวอย่าง คัดเลือกโดยวิธีการเฉพาะเจาะจง โดยคัดเลือกนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 จากทั้ง 9 โรงเรียนเนื่องจากเป็นนักเรียนที่อยู่ในชั้นสูงสุดของ โรงเรียนรวมทั้งสิ้น 182 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบทดสอบความรู้ และแบบสอบถามวัดทัศนคติที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเอง จากการทบทวนวรรณกรรม เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน ได้แก่ เพศ อายุ เผ่า เกรดเฉลี่ย สถานภาพครอบครัว ที่พัก ค่าใช้จ่ายต่อเดือน การใช้เวลาว่าง การมีรถจักรยานยนต์และโทรศัพท์มือถือของกลุ่มประชากร และข้อมูลเกี่ยวกับการมีแฟน เพศสัมพันธ์ การใช้ถุงยางอนามัยและการ ได้รับความรู้ จำนวน 14 ข้อ ลักษณะข้อคำถามเป็นคำถามให้เลือกตอบและให้เติมคำลงในช่องว่าง

ส่วนที่ 2 ความรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ได้แก่ ด้านการมีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่อายุน้อย ด้านการมีเพศสัมพันธ์กับผู้ขายบริการ ด้านการดื่มสุราและใช้สารเสพติด ด้านการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ใช้ถุงยางอนามัยและด้านการมีคู่นอนหลายคน จำนวน 20 ข้อ โดยให้เลือกตอบ ถูกหรือผิดอย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น โดยตอบถูกจะได้ 1 คะแนน ตอบผิดจะได้ 0 คะแนน

ส่วนที่ 3 ทศนคติของนักเรียนต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ได้แก่ ด้านการมีเพศสัมพันธ์ ตั้งแต่อายุน้อย ด้านการมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายบริการ ด้านการดื่มสุราและใช้สารเสพติด ด้านการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ใช้ถุงยางอนามัยและด้านการมีคู่นอนหลายคน จำนวน 20 ข้อ ลักษณะข้อคำถาม เป็นมาตราส่วนประมาณค่าของ ลิเคิร์ท ประกอบด้วยข้อคำถามที่มีลักษณะทางบวกและทางลบ มี 3 ระดับคือ เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย

	คำถามเชิงบวก	คำถามเชิงลบ
เห็นด้วยให้ คะแนน	3	1
ไม่แน่ใจ คะแนน	2	2
ไม่เห็นด้วย คะแนน	1	3

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือ (content validity) โดยนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้พิจารณาตรวจสอบความตรงเนื้อหา ความถูกต้องเหมาะสมของภาษาจำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยจำนวน 2 ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิในการดำเนินงานป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ 1 ท่าน หลังจากนั้นนำแบบสอบถามมาหาดัชนีความตรงเนื้อหา (content validity index) ได้ 0.89

การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (reliability) ผู้ศึกษานำเครื่องมือที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขไปใช้ในกลุ่มนักเรียนชนเผ่า ชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 20 คน และนำมาทดสอบความเชื่อมั่น โดยแบบวัดความรู้ใช้ KR-20 ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.88 แบบวัดทัศนคติใช้สัมประสิทธิ์แบบอัลฟ่า (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.86

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษานี้ดำเนินการหลังจากได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการจริยธรรมของหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และได้รับการอนุญาตจาก ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 และผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเป้าหมายทุกแห่ง หลังจากนั้นผู้ศึกษาขออนุญาตทำการศึกษาจากผู้ปกครอง โดยการส่งจดหมายถึงผู้ปกครองของเด็กนักเรียนทุกคนโดยชี้แจงวัตถุประสงค์ วิธีการ ประโยชน์ที่เกื้อหนุนและเอกสิทธิ์ในการเข้าร่วมการศึกษา รวมทั้งชี้แจงแก่เด็กนักเรียน ทั้งนี้ในการบันทึกข้อมูลไม่มีการระบุชื่อแต่ใช้รหัสแทน ข้อมูลที่ได้ ทำการนำเสนอในภาพรวมและข้อมูลถูกเก็บไว้เป็นความลับ จะนำมาใช้

ในการศึกษาเท่านั้น การตอบแบบสอบถามของนักเรียนจะไม่ถูกเปิดเผยหรือทำให้เกิดผลกระทบต่อการเรียนของนักเรียน โดยนักเรียนสามารถมีสิทธิ์ในการเข้าร่วมหรือปฏิเสธที่จะไม่ตอบแบบสอบถามได้ หรือสามารถถอนตัวได้ตลอดระยะเวลาโดยไม่ต้องชี้แจงเหตุผล และไม่มีผลกระทบใดๆ ทั้งสิ้น โดยผู้ศึกษาระบุชื่อ ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้เมื่อมีข้อสงสัยแก่ผู้ปกครอง และเด็กนักเรียนที่ยินยอมเข้าร่วมในการศึกษาจะให้เซ็นต์ชื่อใบแบบฟอร์มยินยอมเข้าร่วมในการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้ผู้ศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้แบบสอบถาม มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 เพื่อแจ้ง โรงเรียนมัธยมขยายโอกาส อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อขอทำการเก็บข้อมูลใน นักเรียนชนเผ่า มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3
2. ผู้วิจัยทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถึง โรงเรียนมัธยมขยายโอกาส อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อขอทำการเก็บข้อมูลใน นักเรียนชนเผ่า มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3
3. ชี้แจงและประสานงานเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล โดยเข้าพบและแนะนำและนัดหมายเวลาในการเก็บข้อมูลต่อผู้อำนวยการสถานศึกษาในโรงเรียนเป้าหมาย
4. ทำหนังสือขออนุญาตผู้ปกครองของเด็กนักเรียนเป้าหมายในการตอบแบบสอบถาม
5. ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยนัดหมายครูประจำชั้นถึงวันเวลาในการเก็บข้อมูล ผู้ศึกษาพบนักเรียนแต่ละโรงเรียน และชี้แจงวัตถุประสงค์พร้อมทั้งแจกแบบสอบถามและให้เวลาในการทำแบบสอบถามประมาณครึ่งชั่วโมงและรอรับแบบสอบถามกลับ
6. ตรวจสอบข้อมูลความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูล เพื่อนำวิเคราะห์และประมวลผล

การวิเคราะห์ข้อมูล (data analysis)

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป นำมาแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย
2. ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ วิเคราะห์โดย การแจกแจงความถี่ ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยนำผลคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์และแปลความหมาย ของระดับคะแนนโดยใช้หลักเกณฑ์แบบอิงเกณฑ์ เป็น 4 ระดับ (ภาควิชาประเมินผลและวิจัยการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541) โดยคิดคะแนนที่ได้เทียบเป็นร้อยละ จากคะแนนเต็ม ดังนี้

ความรู้ที่อยู่ในระดับดีมาก ได้คะแนนมากกว่าร้อยละ 80 ขึ้นไป (คะแนนมากกว่า 16)

ความรู้ที่อยู่ในระดับดี ได้คะแนนระหว่างร้อยละ 70-79 (คะแนนระหว่าง 14-16)

ความรู้ที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้คะแนนระหว่างร้อยละ 60-69 (คะแนนระหว่าง 12-13)

ความรู้ที่อยู่ในระดับต่ำ ได้คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 59 (คะแนนน้อยกว่า 12)

3. ข้อมูลทัศนคติ ใช้การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยนำผลคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์และแปลความหมายของระดับคะแนนเฉลี่ยตามหลักเกณฑ์ ดังนี้ (ภาควิชาประเมินผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541)

ทัศนคติอยู่ในระดับดี	คือ มีคะแนนอยู่ระหว่าง 2.1-3
ทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง	คือ มีคะแนนอยู่ระหว่าง 1.1-2
ทัศนคติอยู่ในระดับต่ำ	คือ มีคะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1

ข้อคำถามทางบวก

คะแนนเฉลี่ย	การแปลผล	ระดับทัศนคติ
2.1-3	เห็นด้วย	ดี
1.1-2	ไม่แน่ใจ	ปานกลาง
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1	ไม่เห็นด้วย	ต่ำ

ข้อคำถามทางลบ

คะแนนเฉลี่ย	การแปลผล	ระดับทัศนคติ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1	ไม่เห็นด้วย	ดี
1.1-2	ไม่แน่ใจ	ปานกลาง
2.1-3	เห็นด้วย	ต่ำ